

OSNOVNA ŠKOLA JOSIPA KOZARCA

SEMELJCI

**PROTOKOL
O POSTUPANJU ŠKOLE
U SLUČAJU NASILJA**

Semeljci, 31. ožujka 2025.

Na temelju članka 70. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“, broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23 i 156/23) i Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima („Narodne novine“, broj: 132/13) i članka 51. Statuta Osnovne škole Josipa Kozarca, Semeljci Školski odbor Osnovne škole Josipa Kozarca, Semeljci na 74. sjednici održanoj 31. ožujka 2025. godine, na prijedlog ravnatelja i nakon rasprave na Učiteljskom vijeću, donosi

PROTOKOL

O POSTUPANJU ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA

0. UVOD

Članak 1.

Protokol o postupanju u slučaju nasilja u školi odnosi se na prevenciju mogućih situacija povećanih rizika kao i na postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece, i svih djelatnika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja.

Protokol utvrđuje obveze i odgovornosti, kao i načine postupanja dionika unutar odgojno-obrazovne ustanove u slučaju saznanja ili sumnje o počinjenom nasilju (bilo koje vrste) nad učenikom, odnosno propisuje što treba činiti ravnatelj, stručni suradnici, učitelji, učenik, drugi djelatnici škole ili roditelji/skrbnici djeteta. Načini postupanja odgojno-obrazovnih djelatnika u poduzimanju mjera zaštite prava učenika regulirani su sljedećim dokumentima: Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakon o radu, Kazneni zakon, Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika i školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, Protokol o kriterijima za izricanje pedagoških mjera, Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima, Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Protokol u slučaju seksualnog nasilja, Protokol o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece, ali i drugim podzakonskim aktima škole.

Protokol treba biti izvješten na vidnom i svima dostupnom mjestu u školi.

O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati učenike na satima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Članak 2.

Protokol sadrži:

1. Definicija nasilja
2. Postupanje škole u slučaju nasilja među učenicima
3. Postupanje škole u slučaju običnog vršnjačkog sukoba
4. Postupanje škole u slučaju nasilja učenika prema djelatniku škole
5. Postupanje škole u slučaju nasilja odrasle osobe nad odraslom osobom u školi

6. Postupanje škole u slučaju nasilja prema učenicima od strane odrasle osobe u školi (učitelja, roditelja, drugih zaposlenika škole, nepoznatih osoba)
7. Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje nasilja u obitelji
8. Postupanje škole u slučaju zanemarivanja učenika
9. Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na seksualno nasilje
10. Postupanje škole u slučaju sumnje na suicidalne sklonosti i povezana rizična ponašanja
11. Postupanje škole u slučaju bolesti ili ozljede učenika u školi
12. Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi
13. Prilog 1 Evidencija škole o nasilju u školi
Prilog 2 Obrazac za opis događaja
Prilog 3 Obrazac o prijavi nasilja među djecom i mladima

Članak 3.

Koordinatori Protokola o postupanju škole u slučaju nasilja stručni suradnici: pedagog/psiholog i/ili voditelji područnih škola. Koordinatore imenuje ravnatelj odlukom.

1. DEFINICIJA NASILJA

Članak 4.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira da li je kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.
- oponašanje djece s teškoćama u razvoju po određenim karakteristikama, primjerice: oponašanje hoda, govora, tjelesnih karakteristika uzrokovanih invaliditetom i drugi ponižavajući gestikulirajući pokreti koji upućuju na intelektualno, mentalno ili osjetilno oštećenje.

Nasilje među djecom i mladima smatra se i elektroničko nasilje (cyberbullying) kao oblik komunikacijske aktivnosti sa svim elementima verbalnog, socijalnog ili psihološkog nasilja kroz uporabu interneta, e-mailova, web stranica, blogova, videa ili mobilnih telefona i koja služi kako bi se neko dijete ponizilo, zadirkivalo, prijetilo mu se ili ga se teroriziralo na neki drugi način. Cilj elektroničkog nasilja uvijek je povrijediti, uznemiriti ili na bilo koji drugi način naštetiti djetetu, bilo u obliku tekstualnih ili video poruka, fotografija, poziva ili neugodnih komentara. Može ga činiti jedna osoba ili grupa djece.

Elektroničko nasilje obuhvaća:

- slanje anonimnih poruka neprimjerenog sadržaja i korištenje govora mržnje
- poticanje grupnog govora mržnje i verbalnog nasilja na društvenim mrežama
- širenje nasilnih i uvredljivih komentara o drugim učenicima
- vrijeđanje i davanje pogrdnih imena
- kreiranje internetskih stranica (blogova) koje sadrže priče, crteže, slike i šale na račun drugih učenika
- slanje tuđih fotografija te traženje ostalih da ih procjenjuju po određenim karakteristikama
- fotografiranje i snimanje drugih učenika s određenim karakteristikama (primjerice invaliditetom) s ciljem njihova izrugivanja
- otkrivanje osobnih informacija o drugima i stavljanje na društvene mreže bez dozvole
- „provaljivanje“ u tuđe e-mail adrese
- slanje zlobnih i neugodnih sadržaja drugima
- prijetnje smrću i druge prijetnje
- izlaganje neprimjerenim sadržajima
- spolno uznemiravanje i spolno mamljenje
- i sve druge oblike elektroničke komunikacija s elementima nasilja među učenicima.

Nasilje podrazumijeva šest čimbenika:

1. namjera da se drugom nanese šteta ili ozljeda
2. intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja)
3. moć nasilnika (nerazmjernost obzirom na dob, snagu, brojčana nadmoć)
4. ranjivost i nemoć žrtve
5. manjak podrške
6. posljedice

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima odnosno skupom postupaka i mjera koje su predvidjela nadležna tijela te propisima na snazi.

Članak 5.

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među učenicima od običnog sukoba vršnjaka.

Obični sukob vršnjaka ima slijedeća obilježja:

- nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nerazmjera moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu
- učenici ne inzistiraju da mora biti po njihovom po svaku cijenu
- mogu dati razloge zašto su u sukobu
- ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog
- slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe
- mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba

2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU UČENICIMA

Članak 6.

U svim slučajevima nasilja među učenicima koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u ožujku 2024.

U slučaju nasilja među učenicima u školi svi djelatnici škole dužni su:

- odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i odvojiti učenike
- pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje
- obavijestiti o događaju ravnatelja škole, razrednika, stručnog suradnika škole i/ili dežurnog učitelja

Stručna osoba za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja su stručni suradnici pedagog i psiholog.

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među učenicima stručni suradnici škole dužni su:

1. odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih djelatnika škole ili po potrebi pozvati policiju
2. ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja/skrbnika
3. odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta/skrbnike te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznala i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti
4. po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s učenikom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Ovi razgovori s učenikom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih djelatnika škole, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu
5. roditeljima/skrbnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja
6. obaviti razgovor s drugim učenicima ili odraslim osobama koje imaju spoznaja o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja
7. ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod drugih učenika koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom poradi pomoći učenicima, svjedocima nasilja
8. što žurnije obaviti razgovor s učenikom koje je počinilo nasilje, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li učenik neke okolnosti koje bi ukazivale da je učenik žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti Hrvatski zavod za socijalni rad, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju, a Škola će poduzeti sve mjere za pomirenje učenika i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u školi
9. pozvati roditelje/skrbnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog

- ponašanja učenika te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar Škole ili izvan nje (Hrvatski zavod za socijalni rad, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i slično) i izvijestiti ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom Hrvatskom zavodu za socijalni rad, Upravnom odjelu za obrazovanje i mlade, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih i policiji.
10. o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOB

Članak 7.

U slučaju običnog vršnjačkog sukoba svaki djelatnik škole dužan je:

1. odmah prekinuti sukob među učenicima
2. obavijestiti o sukobu razrednika, stručne suradnike i ravnatelja Škole
3. razrednik, stručni suradnik ili ravnatelj će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima
4. dogovoriti će s učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće „pobijediti“, da jedan drugom nadoknade eventualnu štetu
5. tražiti od učenika da popune odgovarajući obrazac o događaju;
6. u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima razrednik i stručni suradnik će pozvati roditelje u školu s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku
7. prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška i/ili defektološka pomoć) u školi ili izvan škole u dogovoru s roditeljima/skrbnicima
8. ako učenik učestalo krši pravila, ne poštuje dogovore, ne prihvaća pomoć, škola će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera

4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA UČENIKA PREMA DJELATNIKU ŠKOLE

Članak 8.

U slučaju da je zaposlenik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručne suradnike škole. Oni će:

1. razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru
2. odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja
3. prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera
4. uključiti učenika u savjetodavni rad sa stručnim suradnikom ili u dogovoru s roditeljima u institucijama pružateljima zdravstvene zaštite i podrške izvan škole
5. svemu izvijestiti Hrvatski zavod za socijalnu skrb i Upravni odjel za obrazovanje i mlade, a po potrebi i policiju
6. ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi, zbog čega je škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno izvijestiti Upravni odjel za obrazovanje i mlade, te Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

U slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni

suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima. Dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI

Članak 9.

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (djelatnik Škole, roditelj/skrbnik učenika ili treće osobe koja se nalazi u prostoru Škole) prema drugoj odrasloj osobi ili saznanja da odrasla osoba unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost drugih osoba i školske imovine, djelatnici Škole koji su prisutni ili se nalaze u blizini će:

1. tome hitno obavijestiti ravnatelja Škole i stručnog suradnika koji će pozvati policiju
2. o događaju izvijestiti Upravni odjel za obrazovanje i mlade, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, nadležnu policijsku postaju i nadležni Hrvatski zavod za socijalni rad u slučaju da je jedna od uključenih osoba roditelj/skrbnik učenika.

6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA)

Članak 10.

U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u školi (djelatnika škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) djelatnik škole je obavezan:

1. odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu
2. ako u tome ne uspije, odmah obavijestiti ravnatelja, stručnog suradnika škole ili drugog djelatnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema učeniku i obavijestiti policiju
3. ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema učeniku, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole
4. upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom Hrvatskom zavodu za socijalni rad, policiji, Upravnom odjelu za obrazovanje i mlade u Osječko-baranjskoj županiji, te Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih
5. o događaju obavijestiti Hrvatski zavod za socijalni rad, policiju, Upravni odjel za obrazovanje i mlade, te Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
6. stručni je suradnik dužan obaviti razgovor s učenikom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprječavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba
7. kada stručni suradnik obavi razgovor s djetetom ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Učiteljskog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da

dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan škole

8. u slučaju da je učenik ozlijeđen ili postoji sumnja da je mogao biti ozlijeđen, treba ga odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik škole ili Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

7. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA NASILJE U OBITELJI

Članak 11.

Sukladno Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (Vlada RH, 2019), cilj postupanja odgojno-obrazovnih ustanova je poduzimanje mjera radi prepoznavanja i prijavljivanja nasilja te pružanja zaštite učeniku žrtvi nasilja u obitelji.

U slučaju saznanja ili sumnje o počinjenom nasilju bilo koje vrste nad učenikom, odnosno o svjedočenju učenika o nasilju u obitelji, djelatnici Škole dužni su odmah o tome izvijestiti ravnatelja i stručnog suradnika (pedagoga/psihologa) Škole koji će:

1. žurno i bez odgode prijaviti sumnju ili saznanja o nasilju nadležnoj policijskoj postaji, nadležnom Hrvatskom zavodu za socijalni rad, Upravnom odjelu za obrazovanje i mlade, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih i liječnicu školske medicine radi poduzimanja mjera za zaštitu učenika
2. kroz razgovor pružiti pomoć učeniku u skladu sa svojim kompetencijama, po potrebi osigurati pružanje zdravstvene zaštite
3. nadležnim tijelima i ustanovama dati sve relevantne informacije o saznanju ili sumnji na nasilje u obitelji, ponašanju učenika u školi, suradnji roditelja/skrbnika sa Školom
4. o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama i svojim opažanjima izraditi službenu bilješku koju će na zahtjev dostaviti drugim tijelima.

U slučaju da neki zaposlenik škole dobije informaciju da je učenik unutar obitelji izložen ili svjedočio nasilnom ponašanju nekog člana obitelji, posebice ako se radi o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zloporabe, zanemarivanja ili nehaljnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja, taj zaposlenik je dužan odmah o tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike škole. Ravnatelj i stručni suradnici su dužni:

- obaviti razgovor s djetetom ako je dostupno i tijekom razgovora upoznati dijete s daljnjim postupanjem
- pozvati djetetove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje djelatnici škole posjeduju – ako je dijete zlostavljao jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja
- upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, policiji i Upravnom odjelu za obrazovanje i mlade
- ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar škole ili preporučiti odgovarajuće ustanove
- ako je dijete zlostavljano od oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome Hrvatski zavod za socijalni rad i postupati dalje u dogovoru s Hrvatskim zavodom za socijalni rad
- ako roditelji odbijaju suradnju, o tome informirati Hrvatski zavod za socijalni rad, Upravni odjel za obrazovanje i mlade u Osječko-baranjskoj županiji

- ako je djetetu potrebna pomoć ili pregled liječnika, s djetetom liječniku idu roditelj/skrbnik (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik škole ili Hrvatskog zavoda za socijalni rad
- tijekom razgovora s djetetom stručni suradnik mora voditi službenu zabilježku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba
- surađivati s nadležnim Hrvatskim zavodom za socijalni rad i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti djeteta

8. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU ZANEMARIVANJA UČENIKA

Članak 12.

Sukladno članku 136. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Sabor RH, NN 64/20), Obiteljskom zakonu (NN 103/15, 98/19), članku 14. Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnim i srednjim školama (NN 82/19), članku 4. Pravilnika o kriterijima za izricanje pedagoških mjera (NN, br. 94/15, 3/17) i Statutu Osnovne škole Josipa Kozarca Semeljci, cilj postupanja Škole je poduzimanje mjera radi prepoznavanja i prijavljivanja zanemarivanja učenika od strane roditelja.

Obveze roditelja su:

- brinuti o redovitom obveznom školovanju učenika
- redovito se odazivati sastancima koji su u vezi s odgojem i obrazovanjem učenika, odnosno redovito dolaziti na roditeljske sastanke i individualne informativne razgovore s razrednikom
- pravovremeno obavijestiti razrednika o razlogu izostanka učenika najkasnije drugi dan nakon izostanka
- opravdavati izostanak učenika, osobno ili pisanim putem (ispričnicom roditelja ili skrbnika, odnosno liječničkom potvrdom ili potvrdom nadležne institucije, ustanove ili druge nadležne fizičke ili pravne osobe, uključujući i e-potvrdu o narudžbi na pregled u zdravstvenoj ustanovi), najkasnije pet dana od dolaska učenika na nastavu.

S obzirom na poslove razrednika koji su uređeni Zakonom o odgoju i obrazovanju te Statutom Škole, razrednik kroz komunikaciju s roditeljima prati redovitost ostvarivanja obveza roditelja. Ako roditelj zanemaruje svoje obveze, Škola mu je dužna uputiti pisani poziv za razgovor s razrednikom i stručnim suradnicima Škole. Ako roditelj učestalo zanemaruje navedene obveze, razrednik je dužan o tome obavijestiti stručnog suradnika koji će o neispunjavanju roditeljskih obveza obavijestiti ravnatelja Škole i nadležni Hrvatski zavod za socijalni rad, a koji je dužan povratno izvijestiti Školu o poduzetim mjerama.

9. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA SEKSUALNO NAŠILJE

Članak 13.

Sukladno Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, 2018), cilj postupanja Škole je skrbiti o ostvarivanju prava učenika u slučajevima svih oblika nasilja, senzibilizirati se na pojavu seksualnog nasilja koje doživljavaju maloljetne osobe te poduzeti odgovarajuće mjere radi otkrivanja i prijavljivanja djela seksualnog nasilja relevantnim institucijama koje pružaju pomoć žrtvama seksualnog nasilja. U slučaju kada je seksualno nasilje sastavni dio obiteljskog nasilja, Škola postupa po Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji, Obiteljskom zakonu, Kaznenom zakonu, Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17), Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Pravilniku o

načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima te Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja.

Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja razlikuje seksualno uznemiravanje od seksualnog nasilja. Seksualno uznemiravanje podrazumijeva svako neželjeno verbalno, neverbalno ili fizičko ponašanje seksualne naravi, koje ima za cilj ili predstavlja povredu osobnog dostojanstva, a posebice ako stvara neugodno, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje (Zakon o ravnopravnosti spolova, Hrvatski sabor, 2017). Seksualno nasilje podrazumijeva bilo koji seksualni čin, pokušaj ostvarivanja seksualnog čina, neželjeni seksualni komentar ili prijedlog koji je usmjeren protiv osobe i njezine seksualnosti, a koji može počiniti druga osoba bez obzira na odnos sa žrtvom ili situaciju u kojoj se nalaze. Karakterizira ga upotreba sile, prijetnje ili ucjene za ugrožavanje dobrobiti i/ili života same žrtve ili njoj bliskih osoba.

Članak 14.

U slučaju saznanja ili sumnje o počinjenom seksualnom nasilju i/ili seksualnom uznemiravanju učenika, djelatnici Škole dužni su odmah o tome izvijestiti ravnatelja i stručnog suradnika Škole koji će:

1. žurno i bez odgode prijaviti sumnju ili saznanja o seksualnom nasilju nadležnoj policijskoj postaji ili Državnom odvjetništvu RH, nadležnom Hrvatskom zavodu za socijalni rad, Upravnom odjelu za obrazovanje i mlade, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih, pravobraniteljicu za djecu i liječnicu školske medicine radi poduzimanja mjera za zaštitu učenika
2. razgovarati s učenikom u sigurnom okruženju, imajući na umu zaštitu prava osobe – stručni suradnik koji razgovara s učenikom ne ispituje učenika kako bi se utvrdile sve činjenice i okolnosti samoga djela, već na smiren način sluša učenika i to tako da ga ne prisiljava na detaljni opis djela, već mu dopušta da samostalno opiše situaciju, na način i u opsegu kako to sam želi, a o svemu vodi zapisnik koji je dužan dati na uvid sudu, Državnom odvjetništvu RH ili policiji
3. žurno obavijestiti roditelje/skrbnike o događaju i po potrebi ih pozvati na razgovor u Školu te usmjeriti na dobivanje stručne podrške u Školi ili izvan nje
4. upoznati učenika i roditelje s daljnjim postupanjem Škole.

Škola postupa po navedenom Protokolu ukoliko je počinitelj seksualnog uznemiravanja i/ili seksualnog nasilja nad učenikom djelatnik Škole ili član njegove obitelji. U slučaju da je počinitelj drugi učenik ili više njih, Škola će ih uputiti u uključivanje u odgovarajuće specijalizirane organizacije za pružanje potrebne skrbi. Škola će o događaju obavijestiti roditelje svih uključenih učenika i nadležni Hrvatski zavod za socijalni rad.

10. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SUMNJE NA SUICIDALNE SKLONOSTI I POVEZANA RIZIČNA PONAŠANJA

Članak 15.

Nasilje prema samom sebi može se manifestirati kao:

1. Samoozljeđivanje (vlastitim ponašanjem uzrokovana bol i ozljeda pri čemu osoba nije namjeravala dovesti do vlastite smrti, može rezultirati lakšim i težim ozljedama)

2. Planiranje ili razmišljanje o suicidu (mogu se kretati od razrađivanja ozbiljnih planova do nesistematiziranih misli)
3. Pokušaj suicida (vlastito destruktivno ponašanje bez smrtnog ishoda, ali s dokazom o posrednoj ili neposrednoj želji i namjeri da se skonča vlastiti život)
4. Suicid (vlastito destruktivno ponašanje sa smrtnim ishodom)

Članak 16.

U slučaju samoozljeđivanja učenika, djelatnik Škole koji primijeti znakove samoozljeđivanja (rezove, rane, ožiljke) ili dobije informaciju o postojanju samoozljeđivanja kod učenika, o tome je dužan odmah izvijestiti stručne suradnike i ravnatelja Škole koji će:

1. obaviti informativni i savjetodavni razgovor s učenikom koji se samoozljeđuje i pružiti pomoć u skladu sa svojim kompetencijama, po potrebi osigurati pružanje zdravstvene zaštite
2. žurno i bez odgode obavijestiti roditelje/skrbnike o samoozljeđivanju i uputiti ih na pregled liječnici školske medicine te na obvezu naručivanja na pregled u institucijama pružateljima zdravstvene zaštite i podrške
3. u roku od 7 do 10 dana od razgovora u Školi, roditelj/skrbnik dužan je obavijestiti Školu o dobivenom terminu pregleda u instituciji pružatelju zdravstvene zaštite i podrške, a u slučaju da to ne učini, Škola će obavijestiti nadležni Hrvatski zavod za socijalni rad, istovremeno dajući informacije o ponašanju učenika u školi i suradnji roditelja/skrbnika sa Školom
4. o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama i svojim opažanjima izraditi službenu bilješku koju će na zahtjev dostaviti drugim tijelima.

Članak 17.

Djelatnik Škole koji primijeti rizična ponašanja učenika koja mogu biti povezana sa suicidom ili dobije informaciju o postojanju istih kod učenika, o tome je dužan odmah izvijestiti stručne suradnike i ravnatelja Škole.

Djelatnik Škole reagira na svako učenikovo izražavanje suicidalnih misli i/ili namjera i/ili ranijih suicidalnih pokušaja koje može izraziti verbalno (kao izoliranu izjavu ili razgovor), pisano (u školskim zadaćama, na vlastitim društvenim mrežama) ili kreativno (kroz crtež ili drugu likovnu aktivnost). Djelatnik Škole u tim situacijama ne procjenjuje o ozbiljnosti i istinitosti učenikovih namjera, već o tome odmah obavještava stručne suradnike i ravnatelja koji će:

1. obaviti informativni i savjetodavni razgovor s učenikom koji je na neki način izrazio postojanje suicidalnih misli i/ili namjera i/ili ranijih suicidalnih pokušaja, a u kojem neće nastojati procijeniti istinitost i ozbiljnost istoga
2. učenika upoznati s obvezom informiranja roditelja i nadležnih institucija s obzirom na težinu njegove izjave, čak i u slučaju učenikovog mogućeg ublažavanja iste izjave ili objašnjavanja u kontekstu šale, kolokvijalnog izražavanja ili komunikacijskog stila
3. žurno i bez odgode obavijestiti roditelje/skrbnike o informacijama koje su dobili od učenika i/ili djelatnika Škole te ih savjetovati o institucijama pružateljima zdravstvene zaštite i podrške
4. o svemu obavijestiti nadležni Hrvatski zavod za socijalni rad, policijsku postaju, Upravni odjel za obrazovanje i mlade, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih i liječnicu školske medicine

5. o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama i svojim opažanjima izraditi službenu bilješku koju će na zahtjev dostaviti drugim tijelima.

Članak 18.

U slučaju saznanja o počinjenom suicidu učenika Škole, djelatnici Škole dužni su odmah o tome izvijestiti ravnatelja i stručnog suradnika Škole. Ravnatelj i stručni suradnik utvrđuju potrebu za kriznom intervencijom te u tu svrhu aktiviraju Tim za psihološke krizne intervencije i dostavljaju osnovne podatke o kriznom događaju:

- a) Što se dogodilo?
- b) Kada se dogodilo?
- c) Gdje se dogodilo?
- d) Broj ljudi uključenih u događaj?
- e) Tko je bio izravno i neizravno uključen u događaj?
- f) U kakvom su stanju, kako reagiraju, gdje se nalaze ti ljudi?
- g) Je li neka od hitnih službi već intervenirala (policija, hitna medicinska pomoć)?
- h) Je li u ustanovi već nešto učinjeno radi ublažavanja psiholoških posljedica događaja?

Ravnatelj Škole informira o kriznom događaju i podnosi zahtjev za pokretanje krizne intervencije Ministarstvu znanosti i obrazovanja na e-poštu: krizne-intervencije@mzo.hr ili na broj telefona: 01 4594 461 (Uprava za standard, strategije i posebne programe).

Prije dolaska Tima za psihološke krizne intervencije, stručni suradnik (pedagog/psiholog) i ravnatelj ulazi u razred učenika koji je počinio suicid te potiče komunikaciju o kriznom događaju i njegovim posljedicama na psihičko stanje svih učenika u razredu. Stručni suradnik (pedagog/psiholog) individualno ili grupno razgovara sa svim učenicima kod kojih se primijeti izostanak socio-emocionalnih vještina za nošenje s nesretnim događajem.

11. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU BOLESTI ILI OZLJEDE UČENIKA U ŠKOLI

Članak 19.

1) U slučaju bolesti ili ozljede učenika u školi, zbrinjavanje učenika provodi učitelj (djelatnik) koji se zatekao na licu mjesta.

2) U slučaju lakše ozljede (ogrebotina, masnica, kratkotrajno krvarenje iz nosa...) potrebno je primijeniti pribor za prvu pomoć koji se treba nalaziti u školi na dostupnim mjestima (zbornica škole). Učitelj/djelatnik o ozljedi obavještava razrednika/razrednog učitelja koji obavještava roditelje. Neposredno nakon toga, djelatnik /učitelj obavještava ravnatelja i stručne suradnice.

3) U slučaju teže ozljede ili bolesti potrebno je pozvati HMP - Službu hitne pomoći (112, 194), obavijestiti razrednika, roditelje, ravnatelja škole i stručnu službu.

4) Ukoliko u prostorijama škole, ali i u okolišu škole (školsko igralište, prostor ispred škole-ulaz, vanjski tereni za TZK) vidljivim postane incidentna (nasilna) situacija koja prema Vašoj procjeni zahtjeva intervenciju Vas ili više ljudi istovremeno - odmah na licu mjesta, zbrinite dijete i paralelno obavijestite ravnatelja koji će pozvati HMP i/ili policiju.

5) Do dolaska roditelja o učeniku brine učitelj koji se zatekao na licu mjesta ili stručni suradnik.

6) U slučaju lakše bolesti (glavobolja, prehlada, mučnina, zubobolja...) potrebno je obavijestiti razrednika/razrednu učiteljicu koji će pozvati roditelje da obavezno dođu po dijete u školu. Ako nije moguće obavijestiti razrednika, obratiti se stručnoj službi škole, ravnateljici ili tajništvu škole te će oni obavijestiti roditelje učenika. Učiteljima je izričito zabranjeno samoinicijativno davati lijekove učenicima ili na isti način odlučiti bilo što vezano uz dijete, bez konzultacija s roditeljem. Ukoliko roditelj/ skrbnik nije u mogućnosti osobno doći po dijete, učitelj ili stručni suradnik traži dopuštenje da otprati dijete kući.

12. EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

Članak 20.

Škola vodi evidenciju o svim navedenim vrstama nasilja u obliku službenih bilješki ravnatelja i stručnog suradnika o provedenim razgovorima sa svim dionicima događaja, a uz njih prilaže i sve dopise poslane nadležnim institucijama koje obavještava o događaju.

Škola vodi i posebnu evidenciju o nasilju u školi u obliku obrazaca koji su sastavni dio Protokola.

Obrazac evidencije sadrži:

1. Mjesto događaja
2. Vrijeme/datum događaja
3. Vrstu događaja
4. Sudionike događaja
5. Posljedice događaja
6. Poduzete mjere

Obrazac popunjava stručni suradnik. Ispunjeni obrazac predaje ravnatelju te je on sastavni dio službenog izvještaja Škole o događaju.

Škola je obvezna tijekom školske godine putem stručne službe i ravnatelja organizirati radionice za učenike i seminare za roditelje na temu nasilje, postupci kod nasilnog ponašanja i mjere sprečavanja nasilja u školi i izvan škole. Te se aktivnosti planiraju Preventivnim programom (koji je sastavni dio godišnjega plana i programa rada škole).

13. OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA

Članak 21.

Svaka osoba (učenik, učitelj ili drugi zaposlenik škole) koja je bila uključena u sukob ili nasilje popunjava neposredno nakon događaja navedeni obrazac te ga predaje ravnatelju ili stručnom suradniku škole. Taj obrazac je sastavni dio izvješća škole o događaju.

Obrazac za opis događaja treba sadržavati sljedeće podatke:

1. datum događaja
2. sudionici događaja
3. mjesto i vrijeme događaja
4. opis događaja
5. što mislim o uzrocima događaja
6. moje mišljenje o poduzetim mjerama

7. što ću reći ili poduzeti nakon događaja
8. druga moguća rješenja – moji prijedlozi
9. mjere
10. osoba koja prijavljuje događaj

Članak 22.

Škola je obvezna tijekom školske godine putem stručne službe i ravnatelja organizirati radionice za učenike i seminare za roditelje na temu nasilje, postupci kod nasilnog ponašanja i mjere sprečavanja nasilja u školi i izvan škole. Te se aktivnosti planiraju Preventivnim programom (koji je sastavni dio godišnjega plana i programa rada škole).

14. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

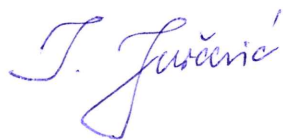
Ovaj Protokol stupa na snagu danom objave na Oglasnoj ploči.

Ovaj Protokol je objavljen 1. travnja 2025. godine na oglasnoj ploči Škole i mrežnim stranicama Škole te stupa na snagu danom objavljivanja.

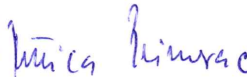
KLASA: 011-01/25-02/03
URBROJ: 2121-22-01-25-01

U Semeljcima 31.3.2025. godine

Predsjednik Školskog odbora:
Ivica Jurčević, prof.

Ravnateljica Škole:
Ružica Primorac, prof.

EVIDENCIJA ŠKOLE O NASILJU U ŠKOLI

• NAZIV ŠKOLE OSNOVNA ŠKOLA JOSIPA KOZARCA, SEMELJCI

• DATUM _____

• SUDIONICI DOGAĐAJA

• MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA

• PODUZETE MJERE

• OSOBA KOJA PRIJAVLJUJE DOGAĐAJ

Potpis:

OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA

• NAZIV ŠKOLE OSNOVNA ŠKOLA JOSIPA KOZARCA, SEMELJCI

• DATUM _____

• SUDIONICI DOGAĐAJA

• MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA

• OPIS DOGAĐAJA

• ŠTO MISLIM O UZROCIMA DOGAĐAJA

Prilog 3

Naziv tijela koje dostavlja obavijest

OBRAZAC O PRIJAVI NASILJA MEĐU DJECOM I MLADIMA

1. Ime, prezime i OIB djeteta/djece počinitelja:

2. Ime, prezime OIB i kontakt roditelja/skrbnika djeteta/djece počinitelja:

3. Ime, prezime i OIB djeteta/djece žrtve/žrtava:

4. Ime, prezime, OIB i kontakt roditelja/skrbnika djeteta/djece žrtve/žrtava:

5. Datum počinjenja nasilja: _____

6. Opis događaja i ponašanja sudionika * :

7. Mjesto događaja: _____

8. Dodatni podatci (npr. dijete žrtva/počinitelj s teškoćama u razvoju, nepoznavanje jezika i dr.)

OBAVIJEST DOSTAVITI (označiti primatelja):

- policija - nadležna PU _____
- Hrvatski zavod za socijalni rad - nadležni PU _____
- škola koju dijete/djeca pohađa/ju _____
- zdravstvena ustanova _____
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo (skolska.medicina@hzjz.hr)
- Županijski koordinator** _____

Mjesto i datum : _____

Ime, prezime i potpis ovlaštene osobe:

SADRŽAJ

0. UVOD	2
1. DEFINICIJA NASILJA	3
2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU UČENICIMA	5
3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOBIA	6
4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA UČENIKA PREMA DJELATNIKU ŠKOLE	6
5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI	7
6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA	7
7. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NASILJA U OBITELJI	8
8. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU ZANEMARIVANJA UČENIKA	9
9. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA SEKSUALNO NASILJE	9
10. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SUMNJE NA SUICIDALNE SKLONOSTI I POVEZANA RIZIČNA PONAŠANJA	10
11. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU BOLESTI ILI OZLJEDE UČENIKA U ŠKOLI	12
12. EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI	13
13. OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA	13
14. ZAVRŠNE ODREDBE	14
15. PRILOG 1 Evidencija škole o nasilju u školi	15
16. PRILOG 2 Obrazac za opis događaja	16
17. PRILOG 3 Obrazac o prijavi nasilja među djecom i mladima	18
18. SADRŽAJ	19